

CONCILIO

A D

694.
Sanctam Synodum?

A B

ARCHIEPISCOPO,

Episcopis & Clero,

Provinciae *Cantuariensis* celebratam,

HABITA

In Ecclesia Cathedrali S. Pauli, *Londini*
xx Die *Octobris*, A. D. MDCCII.

A RICARDO WILLIS, S. T. P. Ec-
clesiae *Lincolniens.* Decano. & Regiae Ma-
jorib. a Sacris.

Jussu Reverendissimi Edit.

L O N D I N E

apud *Matthaeum Wotton*, ad Insigne *Trium Regiorum*
in loco vulgo vocato *Phostreet*, MDCCII.

Concio ad Synodum Provinciae Cantuariensis.

Act. XX. 28.

Προσέχετε ἑν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποίμνι, ἐν ᾧ ὑμεῖς τὸ
Πνῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν
τοῦ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος.

*Attendite igitur vobis ipsis, & toti gregi, in quo vos
Spiritus Sanctus constituit Episcopos, ad pascendam
Ecclesiam Dei, quam proprio sanguine acqui-
sit.*

HÆC Sancti Pauli Concio sola est om-
nium, quas ad Fideles habuit, literis
tradita : Fortasse hæc de causâ, ut
sciant qui Ecclesie præfunt, se esse officii ad-
monendos, atque eò plus, quò sedent altius
& gravius onus sustinent quàm cæteri fideles.
Sed difficile hoc, & lubricum opus, monere,

præsertim Superiores. Placuit igitur Spiritui Sancto hanc Orationem in perpetuum usum Ecclesiæ conservare; ut qui præfunt aliis, semper præsto sibi ipsis monitorem habeant; quo sanè haud scio an usquam inveniant magis fidelem. Et certè quidem Apostolus hic loquitur tantâ cum gravitate, tantâ cum sinceritate, tanto amore, & tam ardenti affectu, tantâ denique cum simplicitate, simul & Majestate, ut legere nemo possit sine magno animi motu. Et mihi sic persuasi, quod si aliundè non constaret, Apostolos bonâ fide, & ex animo Christum prædicasse, vel hinc pateat; quod nemo potest loqui isto modo, nisi qui penitus persuasum in animo habeat, se de rebus maximi momenti, iisque certis & indubiis loqui.

Me quod attinet, cui hoc operis impositum est ut in hoc tanto Cœtu Prælatorum & Cleri hujus Ecclesiæ verba faciam, nullo modo me melius huic muneri satisfacturum puto, quam in memoriam vestram revocando hanc sanctissimi Apostoli Orationem, & præcipuè ista verba quæ jam lecta audivistis. Attendite igitur vobis ipsis & toti gregi, in quo vos Spiritus Sanctus constituit Episcopos, ad pascendam Ecclesiam Dei, quam propria sanguine acquisivit.

Quæ.

Provincia Cantuariensis.

3

Quæri forte possit, quinam fuerint illi quos
Apostolus hic alloquitur, Presbyteri an Epi-
scopi; utroque enim nomine appellantur.
Commate enim decimo septimo dicitur Pau-
lus à Mileto misisse Ephesum, qui accerferent
Presbyteros Ecclesie, qui tamen in textu meo
dicuntur à Spiritu Sancto constituti Episcopi.
Sunt igitur viri doctissimi qui existimant Asiæ
fuisse eos Episcopos, & Divum Paulum Ephe-
sum misisse, utpote Metropolin istius Provin-
ciæ, ut inde accerferet Suffraganeos Metropoli isti
subjectos. Qui hanc sententiam sequuntur, ni-
tuntur primò auctoritate Irenæi, qui libro
tertio, capite decimo quarto sic loquitur. In
Mileto enim convocatis Episcopis & Presbyteris qui
erant ab Epheso, & à reliquis proximis Civitatibus,
&c. Quod idem ulterius confirmant ex ipsius
D. Pauli verbis, qui commemorat quomodo
se se gessisset ab eo tempore quo primùm Asi-
am est ingressus: Vos, inquit, scitis, quomodo à
primo die quo ingressus sum Asiam, vobiscum per
id omne tempus essem. Dicit etiam se per eos
transisse, Regnum Dei prædicantem; quæ haud po-
tunisset dicere nisi illi, quos alloquebatur, con-
stituti essent in diversis illis Civitatibus per
quas ipse transierat. Accedit quod videtur A-
postolus

4 *Concio ad Synodum.*

apostolus tum apud multos sermonem istum habuisse; dicit enim *Vos omnes per quos transi-* vi, quod vix satis congruè aptari potest Ephesinæ tantum Ecclesiæ Presbyteris, qui in istâ adhuc Christianorum paucitate non potuerunt esse multi.

Alii verò sunt è contrâ qui Presbyteros, & quidem Ecclesiæ solùm Ephesinæ fuisse existimant. Hi sententiam suam auctoritate S. Chrysostomi, & multorum aliorum Patrum confirmant. Et dicunt præterea, quod festinatio ista quæ in causâ fuit quod Apostolus ipse Ephesum ire noluit, non potuisset moram pati, dum omnes Episcopi istius Provinciæ congregarentur. Saltem expeditius fuisse ipsis Ephesum obviam ire, quam tot tam longè dissitorum adventum Miletum præstolari.

Ultra harum sententiarum, an potius tertia quædam, & media, verior sit, non facile est certò statuere; nec, ut mihi quidem videtur, magni est momenti definire; cum Episcopatus causa hoc fundamento non nitatur.

Quod verò Calvinus, & qui eum sequuntur multi, hinc inferre velint Episcopos & Presbyteros eosdem planè tunc fuisse, quia nomina erant communia, & iidem hic utroq; nomine denotantur; sic breviter respondendum

Provincia Cantuariensis.

5

1. Primò, quod non debent pro confesso sumere nomina tunc fuisse communia, quod à multis viris doctissimis est negatum. Licet enim concedant, qui reverà erant Episcopi sæpe Presbyteros esse vocatos, ut qui sint etiam Presbyteri; at negant meros Presbyteros usquam in scripturis Episcoporum titulo insignitos fuisse. Videtur tamen concedi posse nusquam sacras Scripturas tam distinctè his de rebus loqui, ut ullum certum argumentum pro Episcopali ordine & auctoritate ex vi nominis peti possit.

2. Certissimum est Jesum Christum Ecclesiam suam fundasse non in Paritate, sed in Imparitate Ministrorum. In confesso enim est Apostolos non tantum superiores fuisse septuaginta Discipulis, sed & omnibus etiam aliis qui post Christi Resurrectionem ad gubernandam Ecclesiam ab eis assumebantur.

3. Equè certum est ex sacris Scripturis quosdam fuisse in diversis Ecclesiis ab Apostolis constitutos, cum auctoritate, si non Metropolitana, at saltem Episcopali; cum auctori-

6 *Concio ad Synodum*

tate Ordinandi alios, & Ordinatos gubernan-
di. ut luce clarius patet ex Epistolis ad Timo-
theum & Titum. Atque hi, qui erant consti-
tuti à S. Paulo cum hac potestate Episcopali ab
omni Antiquitate ut primi Episcopi istorum lo-
corum recensentur, de Presbyteris esse vocatos
Presbyteri; ac negantur Presbyteros nuncupari

4. Tempore S. Ignatii non tantum res ipsa,
sed etiam distinctio nominum *Episcopi* & *Pres-*
byteri, erat notissima, si utpote: quæ in ejus E-
pistolis utramque sæpè paginam facit; qui tamen
vixisse dicuntur aliquot annos ante Christi mor-
tem, & Antiochiæ Episcopum ante annum
quadragesimum post eam fuisse.

Sed nolo ulterius prosequi hanc rem, Con-
venit huic tot doctissimorum virorum notissi-
mam.

In textu ipso duas has partes habemus.

Prima est, *Attendite vobis ipsis.*

Secunda, & toti gregi in quo vos Spiritus San-
ctus constituit Episcopos.

1. Primò igitur curandum est, ut nobis
ipsis, ut vitæ & actionibus nostris attendamus.
Quæ quidem est vel præcipua pars istius curæ
quam gregi debemus; frustra enim alios ad pi-

vendum incitabimus, si ipsi nos nullum pietatis studium præ nobis feramus. Cavere igitur oportet primò, ne vitiis nostris cuiquam simus offendiculo: deinde, ut animos tanto pietatis sensu imbuamus, ut eluceat in vitâ splendidum aliquid, & sacerdotibus Dei dignum. Parva enim res est in eo qui ministerio tam sacro consecratur, vitia ista solum communia fugere; non esse scortatorem, non vinolentum, aut quicquam ejusmodi, quod etiam sit in populo poenâ dignum: quanquam hoc est aliquid, atq; utinam omnes qui se gloriantur esse Clerum Dei, vel eò usq; sibi attenderent. At certè quiddam multò majus dignitas tam sacri officii requirit. Quanta enim res est, habere curam animarum quas dignum sanguine suo pretium Christus æstimavit? Quanta res est unum omnium nomine ad thronum Dei accedere? & rursus Dei nomine Legatum ad populum de rebus maximi momenti agere? Quanta res est habere sibi commissa mysteria fidei, abscondita à sæculis, & vel Angelis ipsis adoranda? Nihil adhuc dixi de potestate solvendi, & ligandi aut de Sacramentis, duobus spiritualis vitæ fontibus, quorum ministerio nos Deus cohonestare dignatus est. Sed ut singulis non immorer, quantum de-

niq; est hoc, esse à Deo ipso designatum ut conscientias hominum dirigat, ut malis eorum medeatur, ut afflicto consoletur, ut audaces terreat, ut deniq; populum sibi commissum per tot anfractus, & præcipitia, & tentationes huius mundi ad salutem demum perducatur? Hæc qui non videt esse maxima, omnino nihil de rebus spiritualibus sapit; & quidem tanta sunt ut nemo non modò dignè exequi, sed ne satis apprehendere sine magnâ ope Spiritûs Sancti possit.

Videtur quorsum hæc omnia tendant, ut consideremus videlicet, qualem personam in Ecclesiâ Dei sustineamus, & quot & quanta incumbant officia, quibus nullo modo satisfacere is possit qui non prius sibi ipsi diligentissimè attendat.

I. Sed ut distinctiùs paulò rem hanc agamus: Primò non est verisimile quemquam multum de salute aliorum velle laborare, qui de suâ non est sollicitus.

Præterea, nemo potest studio huius rei multum vacare, qui non mentem & conscientiam habet ab omnibus vitiis liberam. Rectissime
 * Quincil. hoc ab Ethnico quodam est observatum, * quod
 in eodem pectore nullum est honestorum turpium.
 que

Provincia Cantuariensis.

9

que confortium, & cogitare optima simul & deterrima non magis est unius animi, quam ejusdem hominis bonum esse & malum. Quomodo autem potest ille immorari meditationi rerum celestium, qui mentem habet vitiis foedatam? Aut inherere lectioni sacrarum Scripturarum qui nullam ibi inveniet paginam quæ non terrores Domini in se denunciet?

Præterea, ea est natura Christianæ Religionis, tam sancta, & pura, & coelestis, ut nisi qui ipse coelitus sit illuminatus, non possit pulchritudinem ejus videre. Apostolus dicit quod animalis homo non percipit ea quæ sunt Spiritus Dei, sunt enim illi spiritualia, nec potest intelligere, quia spiritualiter dijudicantur; saltem non eò usq; intus admittit, & cordi habet, ut bonitatem, & misericordiam, & sapientiam Dei in iis admiretur. Qui verò hæc non potest dignè apprehendere, quomodo potest cum fructu aliis prædicare? Jejuna sit oportet, & sterilis, & frigida, sine vi, sine spiritu, talis cujusq; prædicatio. Nihil quidem potest facere cum eâ libertate & auctoritate quæ decet Dei ministrum, non monere, non reprehendere, non de Christianis Officiis vel colloqui: Quomodo enim potest ille quidquam horum libere facere, quem necesse est non tantum propriam

conscientiam, sed & tacitas Auditorum cogitationes extimescere?

2. Verendum est ne omnis nostra cura (si modo aliqua sit) aliis in rebus sit irrita futura, si non primò nobis ipsis attendamus. Quia vulgus hominum non præceptis, sed exemplis ducitur; & non tam in mente habet quid dicamus, quàm quales ipsi simus. Pauci admodum sunt qui rerum causas & rationes aut penitus cognoscunt, aut quærere multùm curant; Sed si qui sint quos admiratione dignos putant, eos pleriq; sequuntur; & è contra, quos malos judicant, aut de religione parùm sollicitos, eos contemnunt & aspernantur, ac eorum sæpe de causâ, veritatem & religionem ipsam averfantur. Legimus de filiis Eli quod vitiis suis se viles reddiderunt; ex quo facile est consecutum, ut populus despiciatui haberet sacrificia Domini.

Quod peccant privati, suo solummodò damno ut plurimùm peccant: sed si qui Dei sacerdotes, sicut hi filii Eli, sint avaritiæ, superbiæ, violentiæ, libidini, aut cuivis alii vitio dediti, hi magno cum Ecclesiæ damno peccant, quia *transgredi faciunt populum Domini*. Et certe nemo est religionis hostis tam infensus, tam capitalis, quam ille, qui cum sit Presbyter aut Episcopus nominatus, reverà tamen militat in castris Diaboli contra

contra Jesum Christum, & vitiis suis sanctissimam professionem inquinat vulneratq;

Sed me reprimo, De vobis, Patres & Fratres venerandi, non dico *Speramus meliora*, sed plane confidimus atque cognoscimus, *sicet hac loquamur.*

Monuisse igitur satis erit, ut saepe nobiscum reputemus, nos in conspectu hominum, & quasi in publico plerumq; vivere. Omnium oculi sunt in nos intenti, scrutantur vitas, atq; etiam saepe vel ipsa corda, si quid mali insit, illud avidè apprehendunt, & exaggerant; nulli delicto ignoscunt, nec simunt vel minimam ferè culpæ suspicionem maximis virtutibus compensari.

Sed hæc sufficiant de primâ parte Verborum, *Attendite vobis.* Nunc ad reliqua procedo, Et cuncto gregi, in quo vos Spiritus Sanctus posuit Episcopos.

Episcopo igitur non sufficit de propriâ tantum salute esse sollicitum: Privatorum hoc est, quibus nihil ferè ultrâ oneris Deus imposuit. Sed qui Pastoris munus in se suscipit, gregi suo curam impendere debet: nec quidem propriam salutem procurare potest, nisi quantum

in se est, saluti populi sibi commissi invigilet.

Sed ut melius videamus quantum oneris in se suscipiant, qui Pastores gregis à Deo constituntur, & quanta necessitas incumbat vigilantie, quantæq; negligentibus pœnz impendeant distinctius exponam ista argumenta quibus Apostolus hac in oratione utitur.

i. Primum igitur monet, eos officium illud à Spiritu Sancto accepisse, quod non est ita accipiendum quasi doceat Apostolus; necesse esse ut quilibet Ecclesie Pastor ad hoc munus extraordinario quodam modo à Spiritu Sancto designetur (quanquam hoc quandoq; factum legimus, sed in paucis, iisque solis quos Apostolorum titulo Scriptura dignatur.) Nec verò quasi illud sibi velit sufficere ad hoc officium ritè suscipiendum, ut quis se existimet intus à Spiritu Sancto ad id vocatum, nullo interim ministerio Ecclesie, nullaq; manuum impositione admissus & ordinatus, nisi possit hanc contra morem & leges vocationem miraculis probare; Ubi enim patet de voluntate Dei, cedunt omnes leges positivæ, etiam ab ipso latæ. Alièr verò hunc prætextum Spiritus admittere, esset contra morem Apostolorum & universæ Ecclesie Christi;

veller

Provincia Cantuariensis.

13

Christi; summam rerum omnium confusionem induceret, & sanctissimum officium temeritati audacissimi cujusq; exponeret.

Meus ergo Apostoli hæc præcipue videtur, nempe, officium & munus gubernandi Ecclesiam à Spiritu Sancto procedere; in quo licet utatur ministerio hominum, tum in Electione, tum in Ordinatione eorum qui ad munus hoc vocantur, Auctoritas tamen ab ipso derivatur, ita ut non sint ministri aut eorum qui manus imponunt, aut Ecclesie in cuius usum & utilitatem destinantur; sed Ministri Dei. Atq; ideo qui munere hoc funguntur, respectu populi cui præsunt, semper in Scripturis indignantur titulis quibusdam, qui aut Honorem, aut saltem Officium designant. Vocantur nimirum *Gubernatores, Pastores, Presbyteri, Episcopi, & similia*, sed *Ministri solius Dei*; cujus etiam Ministri sunt ipsi Angeli; & quidem ad idem Ministerium assignati; Quippe, qui ministerii causa Heb. i. 14. sæ emittuntur propter eos qui *Heredes erunt salutis*.

Quærat forte aliquis curam hoc præcipue Spiritui Sancto assignetur, potius quam aut Patri, aut Filio? Curiosius fortasse hoc quam necesse est, & cui nullum aliud responsum dare possumus, nisi quod sic ipsi Deo placuit,

ut

ut sint quedam quasi munera & partes Personarum Divinarum in salute hominum procurandâ. Sic Pater peculiariter dicitur mittere Filium; Filius peculiariter dicitur assumpsisse carnem nostram, mortuus esse pro nobis, & pro nobis etiam nunc intercedere ad dextram Dei Patris. Spiritui Sancto verò ea præcipue assignantur, quæ ad Evangelii propagationem, & ad sanctificationem Animarum pertinent. Quæ tamen pleraque non ita sunt Spiritui peculiariter, ut non etiam quandoque Patri & Filio attribuantur; cujus generis est id de quo nunc quærimus, quod sæpius de Sancto Spiritu dicitur, sæpe verò de Jesu Christo, & nonnunquam de Patre.

Sed hæc notiora sunt, quam ut ulteriori confirmatione egeant, præsertim in tali Coetu.

Quamobrem id unum peto, ut hæc quasi consuetudina ex modo dictis breviter deducam.

(1.) Primum est, Quod hæc diversa munera Personarum ostendunt nobis non solum utilitatem, sed etiam necessitatem credendi Trinitatem Personarum, modo quicquam omnino velimus intelligere de Christianâ Religione, quia hæc Doctrina sic intertexta est cum totâ serie,

serie, & compage hujus Religionis, ut nulla pars ejus, vix nomen ipsum, sine hac recte intelligi possit. Videmus etiam hinc quare Deus eam ante Christi Adventum non tam aperte revelaverit; quia non eadem erat necessitas nondum revelato Fidei nostræ Myfterio; & quæ nunc quidem revelata est solitaria, & quasi Speculandi gratiâ, sed connexa cum aliis rebus, quas ignorare Christiani non debent, nec sine hac doctrinâ cognoscere possunt.

2. Hinc peculiariter constat de Deitate Spiritus Sancti; Quod tum Persona est, tum Persona Divina. Mittere enim, jubere, Auctoritatem dare, Dona largiri, & ejusmodi multa, certè Personam requirunt: Et hæc agere summis in rebus, summo cum Imperio, & prout libet, solius est Dei. Sed quia necesse est brevitati studere, unico tantum Sacrae Scripturae textu hæc illustrare sufficiat, 1 Cor. xii. 4, &c. Distinctiones autem Donorum sunt, sed idem Spiritus; & distinctiones Ministeriorum, sed idem Dominus; & distinctiones Operationum sunt, sed idem Deus est efficiens omnia in omnibus. Nam huic quidem per Spiritum datur Sermo sapientia; Alii vero Sermo

notitiæ per eundem Spiritum, alteri vero Fides per eundem Spiritum, & quæ sequuntur. Deinde Commate undecimo, Sed omnia hæc efficit unus ille & idem Spiritus distribuens singulis sicut vult. Hic, primò, Spiritus distinguitur à Donis suis quæ Ecclesiæ distribuit; deinde distinguitur tum à Patre, tum à Filio; postremò, dicitur ea donare, & sicut vult, quæ, nisi Deus, donare nemo potest. Qui enim potest donare Officia in Ecclesiâ, tum præterea Sapientiam, Notitiâ, Fidem, Donum Miraculorum omnis generis, & hæc omnia donare cui, quando, & quomodo libet, quâ fieri potest, ut Dominus ille non sit Ecclesiæ, & Animarum humanarum, & denique Deus?

Sed nunc revertor. Si Deus ipse nobis hoc oneris imposuit, ut Gregem illius pascamus, quantâ vigilantia debemus in id incumbere, nec aut otio torpescere, aut difficultatibus frangi & debilitari, aut ab hominibus terri, quo minus fideliter officio fungamur?

Nihil dico nunc de Reverentiâ illâ quâ Populus debet prosequi Pastores suos, quorum curæ sunt à Deo commissæ: Quia res non agitur cum Populo, nec in lingua quam Populus intelligit. Sed certè nosmetipsos revereri de-

Provincia Cantuariensis.

17

debemus, & saepe nobiscum reputare, & Quod
& Quantis de rebus missi simus, & semper
aliquid Deo dignum cogitare, facere, & in tota
vita pro nobis ferre. Quod si fecerimus,
non multum Populi reverentiam desiderabimus;
aut enim ipsa per se sequetur, quod maxime
est verisimile, aut saltem non ille multum eam
requirit, qui se Deo probat. Deum igitur de-
bemus respicere, illius auxilio niti, & hanc maxi-
mam habere sollicitudinem, quomodo poterit
mus Officii nobis commissi rationem illi red-
dere. Sed & hoc etiam est ulterius perpendendum,
quod non solum Deus nos ad hoc opus elegit, sed
etiam ipsi nos solenni more nosmet Deo dic-
vimus; omnem nostram curam, laborem, di-
ligentiam, cogitationem ad hoc opus illi spo-
ndimus, votis Animas nostras obstrinximus,
ut sine summo scelere, & maximo Animarum
nostrarum periculo, desides, & negligentes esse
non possimus. Mentivisti credo, mentivisse
saltem oportet, & saepe in animo habere tem-
pus illud cum in Templo Dei, coram Altari,
praesente & praesente Episcopo, vota ista
sollemniter fecimus. Quod & Quanta ibi Deo

promissimus & Nempe, quod cum omni diligentiâ Populum nobis commissum instruere-
mus; quod nos totos huic Operi traderemus;
quod publicè & privatim, tum Aegrotos, tum
Sanos moneremus; quod precibus ad Deum,
lectione Sacrarum Scripturarum, & aliis utili-
um rerum studiis nos ad sanctissimum hoc o-
pus habiles reddere conaremur; quod curis re-
rum mundanarum quæ distraherent animum
renunciaremus; & denique quod in omnibus
pro virili nostro Gregi exemplo essemus. Hæc
& multa alia Deo tum promissimus, quæ sine
scelere & sacrilegio negligere non possumus.
Sine Sacrilegio dico: sit enim Sacrilegium sit pau-
lulum auri aut argenti, aut ejusmodi quic-
quam, modò Deo dicatum sit, furari; quan-
tò magis est Sacrilegium, nosmet ipsos, curam,
laborem, studia nostra, ipsi solenniter dicata
subducere. Præsertim cum à Deo ad hoc ipsum
opus alimur & sustinemur.

Multas quotidie querelas audimus de Sacri-
legio horum temporum, & quidem admodum
vereor, justissimas, præsertim de Simoniacis
Sacerdotiorum venditionibus, quas vel maxime
Sacrilegas pronunciare non dubito. Res digna
sanè.

fanè, si qua alia, consideratione Hujus Sacrae Synodi, cui utinam remedium aliquod salutare invenire possemus. Sed quicquid hâc de re, aut sperandum aut timendum sit, id saltem nobis incumbit, quod facere & debemus & possumus, ut in opere Ministerii nostri labore indefesso, & attentissimâ vigiliantiâ versantes, palam faciamus quantum ipsi abhorreamus ab omni genere Sacrilegii : Et quod Sacerdotium, non tam Beneficium esse, ad suppeditandum Victum, quam Sacram Curam in salutem Animarum à Deo nobis commissam judicamus.

3. Non rem aliquam vilem, aut parvi pretii, Deus fidei nostræ commisit, sed Ecclesiam suam, sibi valde charam, & quam suo sanguine acquisivit. Digna certè res non tantum hominum, sed & omnium Angelorum curâ, quam Deus ipse non solum curâ suâ, sed etiam sanguine dignam æstimavit.

Non opus est monere in tali Cœtu quod cum Apostolus loquitur de Sanguine Dei, non vult Deum esse aut corporeum, aut mortalem; sed ostendit, ut Deitatem Jesu Christi, sic
Per.

Personæ etiam Unitatem ; quod humana *Christi* Natura quâ passus est, sic Verbo Divino est unita, ut quæ Persona prius ab æterno Unicâ in Naturâ, scilicet Divinâ, extiterat, eadem, factâ demum istâ Unione, in duabus Naturis subsistere cœperit, & æternum substituta sit ; unde sequitur id quod vulgò dicitur Idiomatum communicatio, ut quod alterutri Naturæ competit, de Personâ dici possit : Sic *Christus* sæpe dicitur Deus, esse in formâ Dei, omnia creâsse : Sic *Verbum* dicitur Caro factum, & Deus (ut in textu) *Sanguine suo Ecclesiam acquisisse*. Hæc & huiusmodi multa alia in Scripturis occurrunt, quæ enumerare non est necesse ; quippe res ista nunc non agitur.

Eadem etiam de causâ non immorabor in alterâ parte verborum, ad probandum *Christi* Satisfactionem contra Socinianos. Notâsse tantum sufficiat, Apostolum non hic dicere Ecclesiam eruditam & instructam Præceptis, & Exemplo *Jesu Christi* ; quanquam hoc etiam verum, & magnum quiddam fuerat : Sed Ecclesiam sanguine, & sanguine Dei, acquisitam : Quo quid magis aptum & opportunum ad multas eorum Hæreses simul radicitus evellendum dici potuit ?

Sed

Sed ad Nosmet ipsos revertamur. Si Ecclesia sua Deo tam chara est; si Animarum curae nostrae commissae pretioso sanguine *Iesu Christi* sint redemptae; quantâ vigilantia nobis opus est? Hæc cogitatio debet dies noctesq; animis nostris inhærere, pretium mortis Christi nobis esse commissum; quod si qui neglexerint, Deus non tantum requiret ab iis sanguinem eorum qui horum culpâ peribunt, sed etiam sanguinem Filii sui; quia Redemptionem ab eo partam, quantum in se est, exinanunt.

4. Multa sunt & magna pericula quæ gregi impendent ubi Pastorum curâ destituuntur; pericula dico, non tantum à malitiâ Diaboli, & à tentationibus hujus mundi, sed etiam ab omnis generis Seducitoribus; de quibus monet Apostolus: *Navi enim, inquit, quod ingressuri sint post discessum meum Lupi graves in vos, non parcentes Gregi, & ex vobis ipsis emergent viri loquentes perversa ut abducant Discipulos post se, propter quod vigilate.* Et quidem hoc semper fuit Ecclesiæ Christianæ fatum ab hujusmodi Lupis infestari. Hoc Apostoli ipsi suo seculo sunt experti; erant tum qui per invidiam & contentionem Evangelium prædicabant, erant indocti & insti-

instabiles, qui in suam perniciem quæ à Paulo ipso scripta erant depravabant; erant Pseudapostoli qui ritibus Judaicis religionem Christianam corrumpere nitebantur; erant qui carnis Resurrectionem negabant, & denique qui ipsâ Evangelii gratiâ ad prætextum carnis sunt abusi. Si sequentia Sæcula inspiciamus, quanta opinionum monstra apud Irenæum & Epiphanium inveniemus? Adeo ut non maximè sit mirandum, si hujusmodi Lupi Ovile quoque nostrum intraverint, in totum gregem grassaturi, nisi pastores quod ipsis incumbit sedulò præstiterint.

Videtis quo in statu res Ecclesiæ nostræ sint, & quot ex omni parte Inimici sint & Seductores. Taceo Atheos & Infideles, qui non timidè & furtim virus disseminant, sed volitant per ora hominum, & ex impietate in Deum & Christum ingenii gloriam aucupantur.

Quid dicam de Pontificiis, juratis illis totius Reformatæ Religionis hostibus? Hi mare & terras circumeunt ut Profelytas faciant; & ubique, dum nos dormimus, Zizania disseminant; hi quamcunque libet personam induunt, omnibus re-

rebus se immiscent, factiones & schismata alunt, & modò Causæ suæ profint, omnia per fas & nefas agunt: Demique, quò magis sint timendi, non fortuitis præliis, ut cæteri Religionis nostræ hostes, sed justo quasi bello, sub uno Imperatore, maximis & unitis viribus, & odio implacabili in nos pugnant. Porro, cum iis nulla Pax, nullæ Induciæ fideles; semper aliquid machinantur, & moliuntur; Imperium volunt & Tyrannidem, nunquam quieturi donec omnia sub jugum Papale miserint; jugum, quod neque *Nos, neque Patres nostri tolerare potuerunt*, nec, ut spero, unquam tolerabimus: sed summopere cavendum est ne decepti & irretiti tandem opprimamur.

Sed nunc ad alios seductores oculos convertamus; inter quos, imprimis occurrunt Sociniani, in Jesum Christum, & gratiam ejus maxime blasphemæ, & veritatis Christianæ hostes infestissimi; quanquam, Hæreses eorum sunt tot doctissimorum hominum scriptis obtritæ, ut sperandum sit non multum eas nobis negotii in posterum faceffere posse; sed in re tanti momenti nulla potest esse nimia cautio, quæ sit cum prudentiâ conjuncta.

D

Præter

Præter hos verò alii sunt qui aut easdem, aut peiores Hæreses ventilârunt, qui sub prætextu, nescio quo, Spiritûs, Sacramenta novi Testamenti rejiciunt; & totam doctrinam Redemptionis per Sanguinem *Jesu Christi*; quin & *Christum* ipsum, externum scilicet, & verum, plerique saltem eorum, penitus tollunt. Sed non est præsentis instituti omnia eorum dogmata recensere, sed tantum monere, cavendum esse, nè virus illud latius serpat, quod jamjudum multos infecit.

Nihil jam dicam de innumeris aliis Sectis; quæ, licet inter se discordes, in hoc tamen omnes conveniunt, quod populum nostrum ducunt, & in Schismata trahunt.

Ex his perspicere potestis quanto in periculo res sint; quàm multi sint Lûpi, & quàm non parcant GREGI; quàm multi sint loquentes *perversa*, ut post se discipulos abducant, & quàm multos discipulos jamdudum nacti sint. Quid restat, nisi ut summâ vigilantia nitamur, nè quod reliquum est corrumpatur, ut tueamur sanos, & si fieri possit, restituamus lapsos; & quid ni fieri possit, si omni operâ in id incumbamus?

bamus? Si precibus ad Deum, si vitâ, & exemplo, si labore, & industriâ, si zelo, & humanitate, si denique unitis viribus rem aggrediamur? Aut si rem totam conficere non potuerimus (quod quidem vix est sperandum) ut saltem poterimus quadantenus proficere; quod ipsum erit Deo gratissimum. Sed, ut dixi, conjunctis viribus opus est, ut non ipsi discedamus in partes, & in nosmet ipsos arma convertamus; sed ut communi consilio communem causam Christi & Ecclesiæ defendamus. Quod si è contra in mutuas contentiones, inimicitias, convicia & odia erumpimus; adeò non convertemus hostes veritatis, ut iis potius despiciatui & ludibrio futuri simus. Quantæ verò est dementiæ calumnias & maledicta temerè ultrò citròq; conjicere, quæ arripiant Adversarii, & in nos omnes, & Ecclesiam ipsam detorqueant. Hæc (ut nihil dicam durius) non procedunt ab eo qui nos vocavit.

Sed me reprimo, & jam huic Sermoni finem impono.

Hæc igitur sit summa omnium cogitationum,
& consiliorum nostrorum, quomodo poterimus
Ecclesiæ Christi plurimum prodesse.

Sic paci Ecclesiæ, & securitati Conscientiarum
nostrarum, consulemus; & demum à sum-
mo illo pastore *Jesu Christo*, Coronam Glo-
riæ reportabimus.

FINIS.

ADVERTISEMENT.

AN Address to those of the *Roman Communion* in *England*, occasioned
by the late *Act of Parliament* for the further preventing the *Growth*
of *Papery*.

Reflections upon a Pamphlet, Intituled, An Account of the Growth
of *Deism* in *England*. Together with some Considerations about the
Christian Religion.

A Sermon preached at *Whitehall* before the Lord's Justices of *Eng-
land*, upon *Sunday, July the 12th, 1701*. Published by their Excellencies
Special Command.

Reflections upon *Mr. Toland's* Book called *Christianity not Mysterious*;
with some Considerations about the Use of Reason in matters of Religion,
in a Letter to a Friend.

A Sermon preached before the Society for the Propagation of the
Gospel in Foreign Parts, at their first Yearly Meeting, on *Friday Febru-
ary the 20th, 1702*. At *St. Mary le Bow*.

A Sermon preached before the Lord Mayor on *Easter-Tuesday, 1702*.
A *Spiritual-Sermon*.

These Six Written by the Reverend *Dr. Wills* Dean of *Lincoln*.

